

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/18/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715201069
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6715201069.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a Mgr. Kataríny Katkovej, vo veci starostlivosti o maloletého M. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov otca T. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., E. XXXX/XX a matky M. U., nar. X. M. XXXX, trvale bytom J., E. XXXX/XX, skutočne bytom J., T. X, zastúpená AK Dlhopolec, s. r. o., so sídlom Nám. SNP 27, Zvolen, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ivan Dlhopolec, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/35/2015-128 z 15. 12. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd zamietol návrh otca na zníženie výživného na maloletého M. U. po zistení, že od poslednej úpravy výšky výživného rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 7C/56/2010 zo dňa 16. marca 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/188/2011-124 zo dňa 23. 08. 2011 síce došlo k zmene pomerov na strane otca v tom, že ku dňu 25. 11. 2014 došlo k zániku živnostenského oprávnenia otca a od tejto doby je otec zaradený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ale samotná táto skutočnosť nie je dôvodom na zníženie výživného. Z popisu spôsobu života otca dospel okresný súd k názoru, že otec má príjem aj z iných zdrojov, než zo živnosti. Návrh na zníženie výživného považoval za účelový, vyvolaný trestným oznámením matky na otca pre neplnenie si zákonnej vyživovacej povinnosti. Súd zisťoval celkové majetkové pomery rodičov z hľadiska ich príjmov a výdavkov, náklady na výživu maloletého M., akým spôsobom sa podieľa otec na výchove maloletého a konštatoval, že vzhľadom na uplynulý čas a zvýšenie veku maloletého dieťaťa sa výdavky na jeho výživu, školskú a mimoškolskú činnosť zvýšili, otec sa žiadnym spôsobom nepodieľa na zabezpečení potrieb maloletého dieťaťa. Výživné v nezmenenej výške má motivovať otca k hľadaniu si adekvátneho zamestnania.

Proti rozsudku okresného súdu sa otec odvolal. Okresnému súdu vytýkal, že rozhodol na základe nesprávne zisteného skutkového stavu a vec nesprávne právne posúdil. Tvrdil, že nezamestnaným sa stal z objektívnych dôvodov. V minulosti od roku 1994 až do roku 2014 pracoval a vykonával činnosti ako samostatne zárobkovo činná osoba pre spoločnosť H. A., spol. s r. o., ktorá koncom roku 2014 stratila zákazky z dôvodu širšej konkurencie, vysokých cien a zrušenia dotácií do tohto odvetvia v poľnohospodárstve. Následkom ukončenia činnosti spoločnosti H. A., spol. s r. o. stratil zákazky aj otec, jeho starší syn T. pochádzajúci z prvého manželstva, aj autodopravcovia, žeriavníci a betonárky, ktorí sa podieľali na vykonávaní stavebných prác pre túto spoločnosť. Od 24. 11. 2014 si neúspešne hľadá zamestnanie. Potvrdil, že aktivačné práce ako evidovaný uchádzač o zamestnanie odmietol z dôvodu, že ponúkaná práca nezodpovedala jeho kvalifikácii. Nesúhlasil s tvrdením sudkyne prejednávajúcej vec, že koná účelovo, aby sa vyhol plateniu výživného. Mal záujem zamestnať sa aj v Nemecku, kde prácu

nevzal len z dôvodu, že bola ponúkaná bez pracovnej zmluvy. Potvrdil, že od novembra 2015 prenajíma byt v podielovom spoluvlastníctve s matkou maloletého priateľke za cenu mesačných poplatkov za byt. Svoju výživu si zabezpečuje pomocou financií od svojich rodičov. Tvrdil, že sa sudkyňa k jeho osobe v priebehu konania chovala zaujato a arogantne. Kričala po ňom, žiadala od neho bezdôvodne vysvetlenia k dokladom, ktoré preukazovali príjem matky. Nezaujímali ju argumenty otca na zníženie výživného, ani ním predkladané doklady. Keď sa od súdu dožadoval rozhodnutia, sudkyňa emočne so zvýšeným hlasom ironicky, zrejme z dôvodu, že nebol zastúpený advokátom, reagovala na neho prednesy. Po upozornení, že podá na ňu sťažnosť pre jej neprimerané a arogantné chovanie voči osobe otca, behom pár minút pojednávajúce ukončila a rozhodla bez toho, aby objektívne posúdila jeho aktuálne nepriaznivú finančnú situáciu. Nesúhlasil s názorom sudkyne, že nie je možné výživné na maloleté dieťa zaplatiť na určité obdobie vopred. Zákon nezakazuje vyplatiť výživné v predstihu. Okresný súd cituje vo svojom rozhodnutí zákonné ustanovenia, podľa ktorých má povinná osoba platiť výživné podľa svojich schopností a možností, ale v zmysle týchto zákonných ustanovení nerozhodol, keď na jeho aktuálne zlú finančnú situáciu neprihliadol. Navrhol zmeniť rozsudok okresného súdu tak, aby od februára 2015 bolo znížené výživné na maloletého Matúša na sumu 30,- Eur mesačne.

Matka sa k odvolaniu otca vyjadrila v písomnom podaní z 22. 02. 2016. Poukázala na príjem otca, ktorý v období rokov 2010-2015 dosahoval s tým, že takýto príjem by mohol svojou vlastnou činnosťou dosahovať otec aj naďalej. Osobné a majetkové pomery otca nezodpovedajú jeho popisom. Je výlučným vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/2 na trojizbovom byte vo J., vlastní osobné motorové vozidlo a v prospech jeho účtu boli len začiatkom roka 2015 realizované úhrady v rozsahu 3 000,- Eur a 5 500,- Eur. Časť bytu prenajíma v prospech tretích osôb. Jeho majetok sa teda aj počas konania o zníženie výživného nezmenšuje, ale je na rovnakej úrovni, ako bol v čase posledného rozhodnutia o výživnom. Keď od posledného rozhodnutia o výživnom uplynula dlhá doba, matka nepožiadala o zvýšenie výživného na maloletého. Otec v konaní nepreukázal, že prišiel o zamestnanie, že sa uchádzal o zamestnanie na Slovensku a v Nemecku a z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol vylúčený v čase, kedy spravidla odchádza do cudziny za prácou. Navrhla potvrdiť rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

Kolíznym opatrovníkom sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Okresný súd podľa názoru odvolacieho súdu za účelom zistenia skutkového stavu vykonal dokazovanie aj nad rámec potrebný pre rozhodnutie o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa. Svoje rozhodnutie oprel o relevantné zákonné ustanovenia, skutkový stav vyhodnotil správne a vec správne právne posúdil. Odvolanie otca nie je dôvodné.

Ak sa ktorýkoľvek z rodičov maloletého dieťaťa domáha zmeny rozhodnutia o výživnom, musí súd podľa § 78 ods. 1 O. s. p. skúmať zmenu pomerov a to nielen charakter zmeny, ale aj dôvod, z akého k zmenám došlo. Zmena pomerov je podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej „Zákon o rodine“) hmotnoprávnym základom pre zmenu rozhodnutia o výživnom. Okresný súd správne poukázal na ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pretože vyživovacia povinnosť rodiča vo vzťahu k maloletému aj plnoletému dieťaťu určuje nielen podľa aktuálnej preukázanej výšky príjmu povinného rodiča, ale s prihliadnutím na jeho schopnosti dosahovať príjem, možnosti zarobiť finančné prostriedky na plnenie si vyživovacej povinnosti a celkové jeho majetkové pomery. Dôležitým ustanovením vo vzťahu k vyživovacej povinnosti je ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ukládajúce súdu pri určení výživného prihliadnúť nielen na odôvodnené potreby oprávneného, ale predovšetkým na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného a to aj v tom prípade, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu alebo berie na seba neprimerané majetkové riziká.

Návrhu otca na zníženie výživného nebolo možné vyhovieť, i keď bolo preukázané, že ku dňu 24. 11. 2014 ukončil živnosť a ako uchádzač o zamestnanie bez nároku na podporu v nezamestnaní poberal dávky v hmotnej núdzi z dôvodu, že živnosť prestal otec prevádzkovať na vlastnú žiadosť s

odôvodnením, že spoločnosť, pre ktorú vykonával práce už jeho služby nepotrebovala a v zimnom období nemal zákazky. Z výpisu zo živnostenského registra, ktorý je súčasťou prvostupňového spisu odvolací súd zistil, že živnosť v rôznych oblastiach prevádzkoval otec maloletého dlhodobo. Nevykonával len stavebné alebo montážne práce, ale mal oprávnenie vykonávať činnosti v rôznych oblastiach od obchodu, služby, maliarske práce, práce vo výškach, upratovacie práce, zámočníctvo až po predaj na priamu konzumáciu tepelne rýchlo upravovaných mäsových výrobkov a obvyklých príloh, ako aj bezmäsitých jedál. Stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov vykonával aj v rokoch 2008, 2010, 2013 a 2014. Zánik pracovných príležitostí pre spoločnosť H. A., s. r. o. nemusela nevyhnutne viesť k zániku živnostenského oprávnenia otca. Dôvodom na ukončenie živnostenskej živnosti nemohlo byť ani nastupujúce zimné obdobie z dôvodu, že dokončovacie stavebné práce v interiéroch, aj iné činnosti podľa živnostenského oprávnenia otca je možné vykonávať aj v zimnom období. Predmety podnikania uvedené vo výpise zo živnostenského registra Okresného úradu Zvolen dokazujú, že otec je primerane vzdelaný a schopný užiť vlastnou činnosťou nielen seba, ale aj svoje maloleté dieťa. Súd musel prihliadnuť na tieto schopnosti a možnosti otca, ktorému v zadovážení adekvátneho príjmu nebránia žiadne zdravotné ťažkosti alebo iné objektívne dôvody. Odvolací súd súhlasí s názorom okresného súdu, že zrušenie živnostenského oprávnenia sledovalo za cieľ vyhnúť sa plneniu si vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu. Aké pohnútky viedli otca k takémuto konaniu nebolo potrebné skúmať, keďže z hľadiska zákona táto skutočnosť je bezvýznamná.

Odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. c), f) O. s. p. o nedostatočne zistenom skutkovom stave a nesprávnom právnom posúdení veci neboli uplatnené dôvodne.

Tretí dôvod v odvolaní, pre ktorý sa domáhal otec zrušenia rozsudku okresného súdu je možné podriaďiť pod ustanovenie § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O. s. p., podľa ktorého existuje dôvod na zrušenie rozhodnutia prvostupňového súdu, ak vo veci konal vylúčený sudca. Zo správania sa sudkyne Mgr. Evy Jombíkovej v priebehu konania nadobudol otec maloletého dojem, že sudkyňa bola vo vzťahu k nemu zaujatá.

Odvolací súd si vypočul zvukové záznamy z pojednávania vyhotovené pomocou technických prostriedkov v súlade s § 40aa O. s. p. a dospel k záveru, že pre zrušenie rozhodnutia okresného súdu nie je naplnený ani odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p.. Odvolací súd neschvaľuje neprofesionálne správanie sa sudkyne Mgr. Evy Jombíkovej, ktorá skutočne zvýšeným hlasom reagovala v pojednávacej miestnosti na prednesy účastníkov. Zvýšený hlas a emočné vyjadrenia však neboli adresované len vo vzťahu k otcovi maloletého. Spôsob vedenia pojednávania bol rovnaký počas celého pojednávania. Emotívne správanie sa sudkyne ale nemalo vplyv na vecnú správnosť ňou vydaného rozhodnutia.

Plnenie vyživovacej povinnosti je zákonnou povinnosťou rodiča. Zákon o rodine v § 76 ods. 1 a 2 určuje spôsob platenia výživného na maloleté dieťa vo forme pravidelných mesačných opakujúcich sa dávok a výslovne zakazuje započítanie pohľadávok na výživné pre maloleté dieťa. Nie je potom pravdivé tvrdenie otca, že zákon nezakazuje zaplatiť výživné vopred na určité obdobie a neplatiť ho ako pravidelné mesačne sa opakujúce plnenie.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.